

SÖYLEV(NUTUK)-1

1. “Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur.”

Atatürk’ün “Gençliğe Hitabe”sinden alınan yukarıdaki bölümde hangi kelime mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Vazife   B) Mevcudiyet   C) Muhafaza
D) Temel   E) Yegâne

2. Ey benim namlı, şerefli, sadık emirlerim! İyi bilirsiniz ki üstünde durduğumuz şu memleket ve maliki olduğumuz devlet, nice müşkil muharebe ve mücahedeler sonunda, ecdadımız tarafından kazanılmış ve sonunda bize nasib olmuştur.

Diyar-ı Rûm’a az zamanda sahip olan ecdadımız, Allah’ım azamet ve kudretine, peygamberimiz Hazreti Muhammedin imdad-ı ruhaniyesine sığınarak, bütün Asya ve Avrupa’da her diledikleri cengi kazanmışlardır...

Bugün sizlere derim ki:

Canını feda etmeyen âşık vuslata nail olamaz. Nice kanlar döküldü. Nice yaralar açıldı. Nice dullar, yetimler gözlerinden matem yaşları akıttı. Nice âh u figanlar ulu katlara yükseldi... Ama bu sayede nice müstahkem kaleler alındı. Nice engin dereler, coşkun geçitler, ırmaklar, nice yalçın kayalar arası derbentler, nice sarp dağlar aşıldı. Kaç geceler uykusuz, kaç günler istirahatlessiz geçildi.

Yukarıdaki metinde geçen “Canını feda etmeyen âşık vuslata nail olamaz.” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük başarılar, büyük fedakârlıklar ister.
B) Ölmeden başarı elde edilemez.
C) Başarı için Allah’a sığınılmalıdır.
D) Aşığın kavuşması için canını ortaya koyması gerektir.
E) Sarp kayalar, uykusuz geceler, aşıklara engel değildir.

3. Bir kişinin topluluk karşısında bir düşünce ve inancı savunmak, onu topluluğa aşılacak amacıyla yaptığı etkili konuşmadır. Konuşma sırasında vurgu ve tonlama, jest ve mimikler oldukça önemlidir. Oldukça eski bir tür olduğu bilinmektedir. Dünya edebiyatında en önemli kaynak eser MÖ 330 yıllarında Aristo’nun “Retorika”sıdır. Büyük düşünürlerden Cicero ve Atinalı Demosthenes bu türün önemli isimlerindendir. Türk edebiyatında da “Orhun Yazıtları” bu türün ilk örneği olarak kabul edilmektedir.

Yukarıdaki parçada üzerinde durulan sözlü anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konferans   B) Sempozyum   C) Forum
D) Münazara   E) Söylev

4. Osmanlı ülkeleri bütün bütüne parçalanmıştı. Ortada bir avuç Türk’ün barındığı bir ata yurdu kalmıştı. Son sorun, bunun da paylaşılmasını sağlamak için uğraşılmaktan başka bir şey değildi. Osmanlı Devleti, onun bağımsızlığı, padişah, halife, hükümet, bunların hepsi anlamını yitirmiş birtakım anlamsız sözlerdi.

Neyin ve kimin dokunulmazlığı için kimden ve ne gibi yardım istemek düşünülüyordu?

Öyleyse sağlam ve gerçek karar ne olabilirdi?

Baylar, bu durum karşısında bir tek karar vardı. O da ulus egemenliğine dayanan, tam bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak.

İşte, daha İstanbul’dan çıkmadan önce düşündüğümüz ve Samsun’da Anadolu topraklarına ayak basar basmaz uygulamaya başladığımız karar, bu karar olmuştur.

Nutuk’tan alınan bu parçada Atatürk hangi konuya değinmek istemiştir?

- A) Osmanlı Devleti’nin büyüklüğüne
B) Osmanlı Devleti’ni çöküşten kurtarmaya
C) Türk milletine yeni topraklar kazandırmaya
D) Ulus egemenliğine dayalı, tam bağımsız yeni bir Türk Devleti kurmaya
E) Türklerin Anadolu’ya göçüne

SÖYLEV(NUTUK)-1

5. Türk Edebiyatında söylev(nutuk) türünün ilk örneği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köktürk Kitabeleri B) Kutadgu Bilig C) Babürname
D) Divan-ı Lügatit Türk E) Onuncu Yıl Nutku

6. Yurttaşlarım!

Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti'dir.

Bundaki muvaffakiyeti Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârane yürümesine borçluyuz.

Fakat yaptıklarımızı asla kâfi göremeyiz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz. Yurdumuzu dünyanın en mâmur ve en medenî memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız.

Bunun için, bizce zaman ölçüsü geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre düşünülmelidir.

10. Yıl Nutkundan alınan yukarıdaki metinde, Atatürk'ün olaylara yaklaşımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Romantik yaklaşım
B) Bilimsel yaklaşım
C) Ütopik yaklaşım
D) Öznel yaklaşım
E) Eleştirel yaklaşım

7. Türk Milleti!

Kurtuluş Savaşı'na başladığımızın on beşinci yılındayız. Bugün Cumhuriyet'imizin onuncu yılını doldurduğu en büyük bayramdır.

Kutlu olsun!

Bu anda, büyük Türk milletinin bir ferdi olarak bu kutlu güne kavuşmanın en derin sevinci ve heyecanı içindeyim.

Yurttaşlarım!

Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli, Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti'dir.

Bundaki muvaffakiyeti, Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârane yürümesine borçluyuz.

Söylevden alınan bu metnin anlatıcısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müşahit bakış acısı
B) Hâkim bakış acısı
C) Kahraman bakış acısı
D) Yazar anlatıcı
E) Karma bakış acısı

8. Aşağıdakilerden hangisi söylev (nutuk) türünün temsilcilerinden değildir?

- A) Hamdullah Suphi Tanrıöver
B) Mehmet Emin Yurdakul
C) Halide Edip Adıvar
D) Mehmet Akif Ersoy
E) Ömer Seyfettin